

Status
Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
13 december 2022

Eindtermijn
23 december 2022

Onderwerp

NV Nederlandse Gasunie Groningen - verlenen Begroting-projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028

Advies

1. N.V. Nederlandse Gasunie te belasten met een dienst van algemeen economisch belang die bestaat uit het zorgdragen voor een tijdige en financieel verantwoorde uitwerking en realisatie van WarmtelinQ+.
2. Te verlenen een begrotings-projectsubsidie 2022-2028 van maximaal € 81.000.000,00 aan N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen voor de ontwikkeling- en investeringskosten ten behoeve van de aanleg van een warmtetransportleiding voor het tracé Rijswijk-Leiden (WarmtelinQ+).
3. Te verlenen een voorschot van € 64.800.000,00 (80%) in meerdere termijnen aan N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen voor begrotings-projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028.
4. Vast te stellen de brief waarin aan N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen het besluit meegedeeld wordt over de toewijzing van de dienst van algemeen economisch belang en het verlenen van de begrotings-projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028.
5. Vast te stellen de brief aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor toezending afschrift van brief waarin aan N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen het besluit meegedeeld wordt over de toewijzing van de dienst van algemeen economisch belang en het verlenen van de begrotings-projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028.
6. Te bepalen dat de brief aan N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen, bijlage 1 Begroting specificatie &P50/P90, bijlage 2 Rapport van feitelijke bevindingen, de financiële paragraaf en het begeleidend schrijven waarmee het besluit met bijlagen in afschrift aan het Ministerie van Economische Zaken wordt gestuurd niet actief openbaar worden gemaakt met een beroep op artikel 3, onder a van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2017, jo. artikel 5.1, lid 1, onder c en artikel 5.1, lid 2, onder f, van de Wet open overheid.
7. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het toewijzen van de dienst van algemeen economisch belang en het verlenen van een meerjarige begroting-projectsubsidie 2022-2028

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om indien nodig in de stukken te verduidelijken dat er voldoende subsidie moet worden uitgegeven om de volgende tranches uit te kunnen keren.

Bijlagen

1. Brief: NV Nederlandse Gasunie Groningen - Verlenen begrotings projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028
2. Bijlage 1 Begroting specificatie &P50/P90
3. Bijlage 2 Rapport van feitelijke bevindingen
4. Financiële paragraaf bij voorstel voor besluitvorming NV Nederlandse Gasunie Groningen - Verlenen begrotings projectsubsidie WarmtelinQ+ 2022-2028
5. Begeleidend schrijven voor toezenden afschrift besluit aan Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

1 Toelichting voor het College

Voorgeschiedenis

Bij besluit van 16 juni 2021, nr. 7365, PZH-2021-776316611, hebben Provinciale Staten, onder voorwaarden ingestemd met het verstrekken van een subsidie aan Gasunie N.V. voor de ontwikkeling en realisatie van de WarmtelinQ+ (WLQ+) als onderdeel van het Warmtetransportnet Zuid-Holland. Deze subsidie bestond uit een subsidie van € 81 mln. voor de aanleg van de WLQ+ en een garantie van € 22,5 mln. voor het vollooproisico van de warmteleiding WLQ (WLQ) en de WLQ+ en het afdekken van de afnameverplichting door Warmtebedrijf Holding B.V. (totaal 103,5 mln.). Vervolgens is verder onderhandeld met de betrokken partijen (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en N.V. Nederlandse Gasunie (Gasunie)) en is uiteindelijk overeengekomen dat de garantie van € 22,5 mln. niet meer ten laste komt van de provincie. Daarmee resteert een subsidie WLQ+ van € 81 mln.

Bij besluit van 15 juni 2022, nr. 7465, PZH-2021-777165152 hebben Provinciale Staten ingestemd met het aangaan door het college van Gedeputeerde Staten van het Convenant betreffende warmtetransportnet Zuid-Holland in de regio Leiden met het Rijk (EZK) en Gasunie N.V., waarin de afspraken worden vastgelegd met betrekking tot de aanleg van een warmteleiding tussen de WLQ en de Leidse regio (WLQ+). Daarnaast hebben provinciale staten, onder het voorbehoud dat Gasunie een subsidieaanvraag indient, ingestemd met het verstrekken van een subsidie van in totaal maximaal € 81 mln. aan Gasunie voor de ontwikkeling en realisatie van de warmteleiding WLQ+.

Gasunie heeft op 9 september 2022 een subsidieaanvraag voor de aanleg van WLQ+ ingediend en nadere informatie aangeleverd. Tegelijkertijd heeft Gasunie voor WLQ een subsidieaanvraag ingediend bij EZK. De subsidiebeschikking is voorbereid in nauwe afstemming met EZK aangezien de aanvragen betrekking hebben op dezelfde warmtetransportleiding. De subsidie van €81 mln. is opgenomen als begrotingssubsidie in de Najaarsnota 2022.

Aanwijzing DAEB en subsidieverlening

De aanleg van WLQ+ is een economische activiteit die een publiek belang dient. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de markt de aanleg van WLQ+ niet uit zichzelf oppakt (marktfalen). Om het op maatschappelijk verantwoorde wijze aanleggen van WLQ+ mogelijk te maken, wordt in de beschikking aan Gasunie een dienst van algemeen economisch belang (DAEB) toegewezen. Deze DAEB bestaat uit de aanleg van WLQ+. Gasunie is vanwege haar kennis en ervaring uniek geschikt voor het uitvoeren van deze activiteiten.

De verleende subsidie dient ter compensatie voor het uitvoeren van deze dienst. Aan de uitvoering van de DAEB zijn voorwaarden verbonden. Op deze wijze wordt voorkomen dat sprake is van ongeoorloofde staatssteun. Voor de onderbouwing van de DAEB wordt verwezen naar de subsidiebeschikking. Voor WLQ zal EZK op eenzelfde wijze een DAEB aan Gasunie toewijzen.

In de DAEB is opgenomen dat de realisatie wordt verricht op dusdanig wijze dat de leiding benut wordt voor het ontsluiten van (in potentie) beschikbare restwarmte uit het Rotterdams havengebied en (op termijn) duurzame (rest)warmte transporteert in lijn met de klimaatdoelen. Sturing op verdere verduurzaming van de warmte zal moeten plaatsvinden via de Wet collectieve warmte en in de overleggen met EZK en Gasunie over de exploitatie van de leiding.

Financiële consequenties

Zie financiële paragraaf.

In de begroting 2022 is uitgegaan van een betalingsritme op basis van 100%; Gasunie heeft echter een voorschot voor 2022 gevraagd van 80% van die jaartranche. Dat betekent dat bij jaarrekening 2022 een bedrag van € 2 mln beklemd moet worden (oorspronkelijke bedrag 2022 was € 10 mln) en dat er bij VJN 2023 een herverdeling van de budgetten voor periode 2023 en verder moet worden geregeld.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: maximaal € 81.000.000,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: De subsidie is gebaseerd op de begroting van Gasunie, opgesteld medio 2022. Het risico bestaat dat tijdens het uitvoeren van het project de omstandigheden zodanig veranderen dat Gasunie opnieuw een beroep doet op de provincie. Gasunie schat dit risico in op 50%. Om dit risico te beheersen is de subsidie gemaximeerd. Daarnaast is een overleg structuur in het leven geroepen waaraan Gasunie, EZK en de provincie deelnemen en waarin de ontwikkelingen en voortgang worden besproken. Ook rapporteert Gasunie ieder kwartaal over de voortgang aan EZK en de provincie.

Juridisch kader

Over de staatssteunrechtelijke aspecten is geadviseerd door advocaat bij Simmons & Simmons te Amsterdam.

Tegen het besluit kunnen belanghebbenden ingevolge artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bij de provincie Zuid-Holland een gemotiveerd bezwaarschrift indienen. Dit bezwaar wordt niet verwacht omdat conform het verzoek wordt beslist.

Niet actieve openbaarmaking

Voorgesteld wordt om de bijlagen bij dit GS-voorstel niet actief openbaar te maken, met een beroep op artikel 3, onder a van de Beleidsregel actieve openbaarheid Zuid-Holland 2017, jo. artikel 5.1, lid 1, onder c en artikel 5.1, lid 2, onder f, van de Wet open overheid. Over vertrouwelijk ter beschikking gestelde bedrijfsmatige aangelegenheden van een privaatrechtelijke rechtspersoon wordt niet actief door de provincie Zuid-Holland gecommuniceerd. Dat is aan de desbetreffende rechtspersoon. Het openbaar maken

door de provincie kan de concurrentiepositie van het bedrijf benadelen, omdat concurrenten kennis kunnen nemen van deze informatie. In geval van een verzoek om openbaarmaking moet dit worden beoordeeld in overleg met het Ministerie van EZK en Gasunie.

2 Voorafgaande besluitvorming

Provinciale Staten 16 juni 2022, nr. 7365, PZH-2021-776316611

Provinciale Staten 15 juni 2022, nr. 7465, PZH-2021-777165152

Zie voor beschrijving onder "Voorgeschiedenis".

3 Proces

Gasunie heeft op 9 september 2022 een aanvraag om een begrotingssubsidie ingediend bij zowel EZK als de provincie. EZK en de provincie zijn samen opgetrokken bij de behandeling van deze aanvragen, nu deze betrekking hebben op dezelfde warmtetransportleiding. Ook is afgesproken om zoveel mogelijk gelijklopende beschikkingen af te geven en dus zoveel mogelijk dezelfde voorwaarden te stellen.

Het streven is om nog dit jaar de beschikkingen te verlenen. EZK zal rond 9 december 2022 besluiten. De provincie zal daaropvolgend op 13 december 2022 haar besluit nemen.

4 Participatie en rolneming

Het project 'Warmtelevering Leidse regio WLQ+' betreft in de kern de aanleg van een warmteleiding van Rijswijk naar Leiden. De voorgenomen aanleg is belangrijk in het kader van het energietransitie en de provinciale doelstelling om de uitstoot van CO₂ terug te dringen ('Schone Energie voor Iedereen'). Warmte vormt ook een belangrijke schakel in de verschillende regionale energiestrategieën (RES-sen). Diverse partijen, zowel privaat als publiek, werken samen om de WLQ+ mogelijk te maken. Naast de provincie Zuid-Holland zijn dit onder andere het Ministerie van EZK, de gemeente Rotterdam, Gasunie, de Leidse regio, Holland Rijnland en Vattenfall.

De provincie heeft met betrekking tot de WLQ+ de rol van subsidieverstrekker. Daarnaast heeft zij haar wettelijke taak op het gebied van de ruimtelijke ordeningsprocedures te vervullen. Zoals gebruikelijk zal de provincie waar nodig en mogelijk en binnen de wettelijke kaders in het kader van haar beleidsambitie, de betrokken partijen ondersteunen en faciliteren om de levering van restwarmte uit de haven aan de Leidse regio te realiseren.

5 Communicatiestrategie

De subsidieverleningsbeschikking wordt toegezonden aan N.V. Nederlandse Gasunie met een afschrift aan EZK.

provincie
Zuid-Holland